

Beslut om utvidgade strandskyddsområden i Nordanstigs kommuns kustområde

Beslut

Länsstyrelsen beslutar, med stöd av 7 kapitlet 14 § miljöbalken (1998:808), att de områden som anges nedan omfattas av utvidgat strandskydd i enlighet med bifogade kartor.

Det utvidgade strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill 300 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd.

Kustområden med utvidgat strandskydd i Nordanstigs kommun

Oxsand
Bäcksand-Moningslandet
Vattingsmalarna
Gnarpskatan
Hårte-Tjuvön
Jättholmarna
Lönnångersfjärden-Gäddviken
Stocka-Ornskarpen

Upplysningar

I och med att detta beslut vinner laga kraft upphör länsstyrelsens beslut den 30 juni 1975 om utvidgat strandskyddsområde att gälla i den del som avser områden längs Nordanstigs kommuns kust.

Beslutet innebär att generellt strandskydd (100 meter) gäller för övriga områden längs Nordanstigs kommuns kuststräcka.

Enligt 7 kapitlet 14 § miljöbalken gäller beslutet omedelbart även om det överklagas. Det innebär att beslutet ska tillämpas genast, såvida regeringen inte, efter ett överklagande, föreskriver annat.

Kuststräckor med utvidgat strandskydd i Nordanstigs kommun framgår av bilagda kartor med angivna koordinater och riktpunkter för deras avgränsning. Strandskyddets omfattning ska mätas från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. Strandlinjens läge varierar med medelvattenståndet. I de fall

gränsen för det utvidgade strandskyddet måste bestämmas noggrant krävs aktuella fakta om vad som är det normala medelvattenståndet. Utvidgat strandskydd ersätter inte bestämmelser i gällande detaljplaner och områdesbestämmelser.

Det generella strandskyddet inom 100 meter från strandlinjen gäller överallt där strandskyddsområdet inte är utvidgat och där strandskyddet inte har blivit upphävt i områden med detaljplan.

Enligt länsstyrelsens beslut 2010-06-07 ska förbuden i länets strandskyddsområden inte gälla kompletteringsåtgärder inom 15 meter från huvudbyggnaden men inte närmare strandlinjen än 25 meter och inom en tomtplats som har angetts i ett dispensbeslut.

Redogörelse för ärendet

Länsstyrelsen har gjort en översyn av strandområden längs Nordanstigs kommuns kuststräcka.

Hela kuststräckan omfattas sedan 1975 (dnr 11.123-8-75, 1975-06-27) av ett utvidgat strandskydd om 300 meter. Efter den 31 december 2014 gäller strandskyddet i ett utvidgat strandskyddsområde bara om det finns ett beslut enligt nuvarande bestämmelser i miljöbalken. Länsstyrelsen har övervägt behovet av utvidgade strandskyddsområden, samrått med tjänstemän i Nordanstigs kommun och utarbetat ett förslag. Kommunen, myndigheter och organisationer har beretts tillfälle att lämna yttranden över förslaget. Ägare och innehavare av särskild rätt till marken har förelagts att yttra sig senast den 9 maj 2013. Föreläggandet har delgivits genom kungörelser senast den 15 april 2013 i Hudiksvalls Tidning och Post-och Inrikes Tidningar. Förslaget har hållits tillgängligt i kommunens lokaler samt på länsstyrelsens hemsida.

Sammanfattning av yttranden

Nordanstigs kommun anser att möjligheter bör skapas för attraktivt boende längs kusten till exempel genom exploatering inom utpekade LIS-områden men även genom omvandling av fritidsboende till permanent boende i befintliga områden. En utvidgning av redan exploaterade områden bör också möjliggöras. Kommunen har, utifrån detta resonemang, synpunkter för respektive område. För området Oxsand anser kommunen att utvidgat strandskydd bör inte gälla söder om Oxsandshällan eftersom kommunen har för avsikt att ändra detaljplanen (utökad byggrätt) och eventuellt utöka området med nya bostadstomter.

Vid Bäcksand-Moningslandet har kommunen för avsikt att ändra detaljplanen (utökad byggrätt) och möjliggöra permanentboende. En utökning av området mot norr kan ske på sikt. Generellt strandskydd bör gälla söder om Torparudden.

Vid Gnarpuskaten ser kommunen en möjlig utökning av Hårtes fritidshusbebyggelse väster om bebyggelsen vid Rävudden. Därför bör generellt strandskydd gälla väster om Rävudden och skäret Rävstenarna. För området Hårte-Tjuvön anser kommunen att området norr om klapperstensfälten och Timmermansslätten inte har sådana värden som motiverar ett utökat strandskydd. Inom området Stocka-Ornskarpen ser kommunen möjligheter till attraktivt strandnära boende och verksamheter i området mellan Stocka och Norra Varpbäcksviken. Generellt strandskydd bör därför gälla norr om Norra Varpbäcksviken.

Sundsvalls kommun anser att en avstämning av förslagen bör ske mellan länsstyrelserna i Gävleborg och Västernorrland.

Länsstyrelsen Västernorrland anser att där det utvidgade strandskyddet passerar område med detaljplan är det angeläget att beskriva vad som händer om detaljplanen ersätts av en ny eller om den befintliga planen upphävs. Skillnaden i strandskyddets utbredning vid länsgräns kan bero på tradition och bebyggelsemönster som utvecklats. Det viktiga är att det finns en samsyn att det är ett värdefullt kustavsnitt.

Norrhälsinge miljökontor anser att en samsyn bör eftersträvas med Västernorrlands länsstyrelse om strandskyddets utformning på ömse sidor länsgränsen.

Naturskyddsföreningen i Nordanstig har inget att erinra mot förslaget.

Kommentar med anledning av yttrandena

För området Oxsand, som till större delen är Natura 2000-område, bedömer länsstyrelsen att ett utvidgat strandskydd krävs för hela området för att säkerställa strandskyddets syften.

Vid Torparudden, inom området Bäcksand-Moningslandet, har länsstyrelsen, efter noggrannare studier av området, ändrat den södra gränsen för området med utvidgat strandskydd så att den numera slutar norr om hamnen. För området Gnarpuskaten bedömer länsstyrelsen att utvidgat strandskydd ska gälla. Dess värden för friluftslivet, med vandringsstigar och ringa bebyggelse, gör att det utvidgade skyddet bör kvarstå.

Inom området Hårte-Tjuvön hyser områdena vid och norr om Timmermansslätten betydande värden för friluftslivet, genom sin relativa orördhet med endast enstaka bebyggelse, och med vissa naturvärden.

Vid Norra Varpbäcksviken, inom området Stocka-Ornskarpen, har länsstyrelsen ändrat gränsen för det utvidgade strandskyddet så att det norr om Norra Varpbäcksviken gäller generellt strandskydd.

Områdets läge, nära tätorten Stocka, med industrier och verksamheter, och dess påverkade natur gör att det inte bör omfattas av utvidgat strandskydd.

Länsstyrelsen gör, beträffande strandskyddets utformning vid länsgränsen, samma bedömning som Länsstyrelsen Västernorrland. Området är värdefullt ur strandskyddssynvinkel, hur strandskyddet utformas i detalj beror på de naturgivna förutsättningarna.

Gällande bestämmelser

Strandskydd är ett områdesskydd som gäller vid havet, insjöar och vattendrag enligt 7 kapitlet 13 § miljöbalken. Det generella strandskyddet omfattar land- och vattenområde intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. Syftet med strandskyddet är, enligt 7 kapitlet 13 § miljöbalken, att;

1. trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden, och
2. bevara goda livsmiljöer för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Länsstyrelsen får, med stöd av 7 kapitlet 14 § miljöbalken, utvidga strandskyddet i det enskilda fallet upp till 300 meter från strandlinjen om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften.

Den 1 juli 2009 trädde nya strandskyddsbestämmelser i kraft i miljöbalken (SFS 2009:532). Dessa innebär bland annat att efter den 31 december 2014 gäller ett beslut om utvidgat strandskydd endast om det beslutats med stöd av 7 kapitlet 14 § miljöbalken i dess nya lydelse. Avsikten med de nya reglerna är, enligt regeringens proposition ”Strandskyddet och utvecklingen av landsbygden” (prop 2008/09:119) att länsstyrelserna ska se över tidigare beslut om utvidgat strandskydd. Enligt propositionen finns stora områden som omfattas av utvidgat strandskydd där skälen för utvidgning inte klarlagts. Om länsstyrelsen inte fattat nya beslut om utvidgat strandskydd senast den 31 december 2014 i de områden som idag omfattas av en utvidgning kommer strandskyddet att återgå till det generella om 100 meter.

Allmänna överväganden i fråga om utvidgat strandskydd

Enligt regeringens proposition 2008/09:119 om strandskyddet och landsbygdsutvecklingen innebär de nya bestämmelserna en skärpning av kraven för ett utvidgat strandskydd. En utvidgning får ske om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften. Avsikten är att det ska finnas ett tydligt och långsiktigt behov av ett utvidgat strandskydd. Ett beslut om utvidgat strandskydd behöver grundas på hänsyn till berörda områdets värden samt till nuvarande och förväntade behov av tillgängliga strandområden.

I propositionen anges ett antal områden eller naturtyper som kan omfattas av ett utvidgat strandskydd:

- Områden som omfattas av annat områdesskydd, till exempel naturreservat, som inte innebär samma skydd för strandområden som bestämmelserna om strandskydd,
- Riksintresseområden enligt 3 kap 6 § andra stycket och 4 kap 2-8 §§ miljöbalken, som är relevanta för strandskyddet,
- Kust- och skärgårdsområden som inte redan har förlorat i betydelse på grund av exploatering,
- Grunda havsbottnar av betydelse för flora och fauna,
- Välbesökta friluftsområden eller områden som har tydlig potential att bli det och som riskerar att gå förlorade utan ett nybyggnadsförbud,
- Tätortsnära strövområden
- Ekologiskt känsliga områden som inte omfattas av annat områdesskydd.

Ett av strandskyddets syften är att säkra strandområden så att de förblir tillgängliga för alla enligt de grunder som gäller för allemansrätten. Skyddet baseras på uppfattningen att stränderna är en av de mest värdefulla tillgångarna för friluftslivet i dess olika former. Detta är av nationellt och regionalt långsiktig karaktär. Strandskyddet ska möjliggöra för människor att nu och i framtiden fritt kunna ströva utmed stränderna, att vistas där, att bada eller att bara njuta av den naturupplevelse som mötet med vattnet ger, antingen det gäller havet, insjön eller något vattendrag.

Strandskyddet syftar vidare till att bevara goda livsvillkor för växt- och djurliv på land och i vatten. Strandmiljön ger speciella förutsättningar för en mångfald av arter. Strandskyddet ska långsiktigt möjliggöra för dessa arter att fortleva och öka i utbredning. Förutom att säkerställa att själva livsmiljöerna bevaras är strandskyddet också viktigt för att skapa passager mellan områden. Vissa naturtyper och naturvärden är beroende av att områden inte fragmenteras. Orörda, oexploaterade miljöer i strandområdet är mycket viktiga för arters överlevnad och framtida utveckling. Ett utvidgat strandskydd kan därför krävas inom såväl ekologiskt känsliga områden som orörda områden. Strandskyddet utgör dessutom en väsentlig del av säkerställandet av riksintressen för naturvård, friluftsliv och fiske enligt 3 kap miljöbalken.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

I strandskyddsbestämmelserna i miljöbalken finns nu möjlighet för kommunerna att, i översiktsplan eller tillägg till översiktsplan, peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS-områden). Inom LIS-områden får man, för att främja utvecklingen på landsbygden, utöver de sex särskilda skäl för dispens som anges i 7 kapitlet 18 c § miljöbalken, beakta om ett

strandnära läge för bostadsbebyggelse, verksamheter, anläggningar eller åtgärder bidrar till utvecklingen av landsbygden. Om prövningen gäller en dispens för att uppföra enstaka en- eller tvåbostadshus med tillhörande komplementbyggnader och andra åtgärder får man istället beakta om huset eller husen avses att uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus.

Med LIS-områden avses enligt 7 kapitlet 18 e § miljöbalken områden som är av ett sådant slag och har en så begränsad omfattning att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt. Vidare får de ha endast liten betydelse för att tillgodose strandskyddets syften. Det torde därmed inte vara aktuellt att peka ut LIS-områden i områden som motiverar till utvidgat strandskydd. I de flesta fall torde det, enligt länsstyrelsens bedömning, vara olämpligt att kombinera utvidgat strandskydd med LIS-områden.

Länsstyrelsens översyn av områden med utvidgat strandskydd

I översynen har länsstyrelsen identifierat de strandområden längs kusten som har särskilt höga värden för friluftslivet och växt- och djurlivet. Dessa områden bör även fortsättningsvis omfattas av ett utvidgat strandskydd för att förhindra att de exploateras och förlorar sina värden för strandskyddet. Tillkommande exploatering, även om den sker utanför hundrameterszonen, riskerar att bland annat skada ett områdes orördhet och upplevelsevärden eller dess biologiska värden och därmed dess värden för friluftslivet och växt- och djurlivet. Områdesskydd som naturreservat, kulturresevat, Natura 2000-områden, nationalparker, djur- och växtskyddsområden, naturminnen och landskapsbildskydd är tydliga indikationer på områden med stor betydelse för strandskyddets syften. Länsstyrelsen anser generellt att dessa områden har så höga värden för friluftslivet och växt- och djurlivet att ett utvidgat strandskydd krävs för att säkerställa syftena.

Enligt länsstyrelsens mening är områden som har pekats ut som riksintressen för naturvård eller friluftsliv eller omfattas av geografiska bestämmelser enligt 4 kap miljöbalken på grund av höga natur- och rekreationsvärden generellt områden som är värdefulla för strandskyddets syften. Inom områden som är av riksintresse enligt 4 kap 2 § miljöbalken ska turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Dessa värden stämmer väl överens med de värden som också är en av grunderna för att utvidga strandskyddet.

Många av de värden som beskrivs ovan handlar om vikten av att bevara större sammanhängande områden tillgängliga för såväl allmänheten som växt- och djurlivet nu och i framtiden. Såväl upplevelsevärdena som värdena av oexploaterade områden för växt- och djurlivet skadas om områdena fragmenteras. Länsstyrelsen ser därför sammantaget starka skäl till att besluta om utvidgade strandskyddsområden som har en betydande storlek och inte delas upp i mindre områden eftersom de då tappar i värde.

Förutom de ovan nämnda underlagen utgår länsstyrelsens bedömning från inventeringar och klassningar av natur- och friluftsvärden. Inventeringarna omfattar marina värden i grunda havsvikar, hotade arter, nyckelbiotoper, naturskogar, kustfåglar m.m.

Strandnära områden med höga upplevelsevärden är särskilt viktiga att bevara för allmänhetens tillgänglighet nu och i framtiden. Inom områden som idag är oexploaterade eller har mycket låg exploateringsgrad kan tillkommande bebyggelse ha en negativ påverkan på hur området upplevs eller nyttjas.

Vid kuststräckor med dokumenterade natur- eller friluftsvärden anser länsstyrelsen att det är viktigt att utvidga strandskyddet i syfte att säkerställa upplevelsevärden för allmänheten.

Tillgängliga strandområden vid tätorter eller områden med sammanhängande bebyggelse är viktiga både för allmänhetens tillgång till stranden och för djur- och växtlivet. Det är ofta ett stort tryck på sådana områden både för rekreation och för exploatering. För att säkerställa att det finns tillgängliga strandområden för allmänhetens friluftsliv och strandnära livsmiljöer för växt- och djurliv kan ett utvidgat strandskydd behövas i och i anslutning till tätorter.

Strandskyddets omfattning

Strandskyddsområdet får utvidgas så mycket som är nödvändigt för att säkerställa syftena med strandskyddet, dock högst till 300 meter från strandlinjen. Länsstyrelsen har bedömt att de flesta särskilt värdefulla strandområden bör ha ett utvidgat skydd om 300 meter för att långsiktigt säkerställa syftena med strandskyddet.

I vattenområdet är de biologiska värdena generellt som högst i områden som ligger grundare än 6 meters djup. Vad gäller exploateringstryck så har länsstyrelsen de senaste åren sett ett ökande intresse för olika typer av exploateringar i/på vattnet. Den typen av exploateringar skulle hindra allmänheten från att färdas fritt i/på vattnet, och även påverka strandområdenas upplevelsevärden negativt.

Miljömål

Sveriges riksdag har formulerat 16 miljö kvalitetsmål som ska leda vår strävan att nå en ekologiskt hållbar utveckling. Utvidgningen av strandskyddsområden enligt ovanstående förslag berör miljömålen "Hav i balans samt levande kust och skärgård" och "Ett rikt växt-och djurliv". Det innebär bland annat att havets biologiska mångfald ska bevaras, kust och skärgård ska ha stora upplevelsevärden och höga natur- och kulturvärden samt att mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetik variation. Människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd.

För att uppfylla de båda miljömålen är det många gånger angeläget att begränsa exploateringar längs stränder. Det kan även vara nödvändigt för att inte bryta mot en miljökvalitetsnorm eller för att motverka att vattnet inte uppnår god ekologisk status. Det krävs även formellt skydd av marina miljöer, ytterligare åtgärder för ett hållbart nyttjande av landskapet och ekosystemen med dess arter, funktioner och ekosystemtjänster. Skydd av områden och hållbart nyttjande kompletterar varandra. I dessa sammanhang bör även långsiktiga förändringar till följd av ett förändrat klimat beaktas.

Sammanfattning av natur- och friluftslivsvärden i områdena med utvidgat strandskydd

Oxsand

Området utgörs av en grund strandsträcka karakteriserad av en lång sandstrand med innanför liggande sandfält.

Flera små vattendrag, med lämpliga lekplatser för stigande fisk, mynnar i området. Oxsandsområdet har stor betydelse för det rörliga friluftslivet. Vandringsleden Kustleden löper i utkanten av området.

I söder finns en del bebyggelse, i övrigt är området glest exploaterat. Större delen av området är Natura 2000-område.

Bäcksand-Moningslandet

Kuststräckan utgörs av ett för Nordanstigskusten karaktäristiskt avsnitt med hårt svallade, landhöjningsbetingade områden omväxlande med grunda vikar med sandstränder och sandområden.

Vid Bäcksandsbäckens mynning utbreder sig en större sandstrand.

Bäcksandsbäcken är viktig som reproduktionsområde för öring.

Kuststräckan är genom sin relativt orörda karaktär intressant både för naturvård och rörligt friluftsliv. Vandringsleden Kustleden löper längs hela sträckan.

Området är glest exploaterat.

Vattingsmalarna

Lång oexploaterad kuststräcka med stort klapperstensfält och intressanta landformer. Området omfattar en ca 6 km lång exponerad, tämligen orörd kuststräcka norr om Sörfjärden i Gnarp. Det domineras av ett klapperfält som är det största i Nordanstigs kommun och ett av de största i länet. I klapperfältet finns vackert utbildade strandterrasser och stormstrandlinjer som är relativt opåverkade av mänsklig aktivitet.

Området är naturreservat, Natura 2000-område och riksintresseområde för naturvård.

Gnarpskatan

Oexploaterad kuststräcka med omväxlande natur, intressanta geologiska bildningar och kulturhistoriska lämningar. Området präglas av sina vida klapperfält och framträdande fossila stormstrandlinjer vilket gör det geologiskt intressant.

Gnarpskatan är även ett kulturhistoriskt intressant område på grund av sina gravrösen från både sten- och järnåldern.

Uddens yttre del är naturreservat, Natura 2000-område och av riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § Miljöbalken.

Hårte-Tjuvön

De för den hårdsvallade Nordanstigs-kusten karaktäristiska klapperbildningarna, hållmarkerna, sandfälten och sandstränderna, är här mycket vackert utbildade.

Området är ovanligt lättillgängligt genom rastplatser, leder och läget intill Kustvägen. Det är också, med sitt strategiska läge mellan Hårtes och Mellanfjärdens fritids- och turistområden, flitigt utnyttjat.

Området är av riksintresse för naturvård och kulturmiljövård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken och yrkesfiske enligt 3 kapitlet 5 § miljöbalken.

Området är glest exploaterat.

Jättholmarna

Jättholmarna är ett viktigt naturvårdsobjekt längs den öfattiga Nordanstigs-kusten. Öarna är påtagligt oexploaterade med vackra klapperfält och områden med naturskogsartad tallskog. Området har geologiska, botaniska och zoologiska värden och är ett viktigt mål för utflykter och lokal turism. Öarnas vetenskapliga värden är dåligt kända men de vidsträckta klapperfälten och förekomsten av flygsanddyner jämte en intressant flora och orörda skogsbestånd ger både geologiska och botaniska värden.

Skäret Jättbågan sydväst om Västerön är ett av de viktigaste häckningsskären för sjöfågel utmed norra Hälsingekusten.

Ögruppen är av riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken och av riksintresse för yrkesfiske enligt 3 kapitlet 5 § miljöbalken.

Lönnångersfjärden-Gäddviken

En drygt kilometerlång lättillgänglig kuststräcka kring en oexploaterad udde som förbinder kustledens sträckning mellan Mellanfjärden och Morängsviken. Den utskjutande kustremsan kännetecknas av breda exponerade stränder med tydligt avsatta lövbårder av klibbal. Mindre klapperfält finns också i området.

Innanför strandskogen vidtar gammal kustbarrskog. Södra Vattingen har viss betydelse för häckande sjöfågel med bland annat en stor skrattmåskoloni. Riksintresse för yrkesfiske enligt 3 kapitlet 5 § miljöbalken.

Stocka-Ornskarpen

Lång oexploaterad kuststräcka med viktigt mynningsområde som också är av riksintresse och fredat från fiske. Kuststräckan är den örikaste i kommunen. Området innehåller ovanligt breda zoner av orörd kustbarrskog. Ornskarpen är ett viktigt friluftsområde med lättillgängliga stränder, stigar och rastplatser. Området har även ekologiska värden och en intressant geologi. I området finns bland annat naturskogsartad tallskog på strandvallar som utbildats på åsen. Flera av dessa är utpekade som skogliga nyckelbiotoper. Området är artrikt och innehåller både arter knutna till sött och bräckt vatten.

Kuststräckan mellan mynningsområdet och Stocka är en av de längsta oexploaterade kuststräckorna i Nordanstig. Denna kuststräcka är också relativt örik med ett trettiotal skogsklädda öar och skär. Öarna är bl.a. av betydelse för häckande kustfåglar. Stränderna är blockiga och relativt smala. Mellan utskjutande uddar med bredare och starkare exponerade stränder finns små grunda vikar och laguner med finare bottnar.

Riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § Miljöbalken (Harmångersåns mynning).

Riksintresse för yrkesfiske enligt 3 kapitlet 5 § miljöbalken.

Intresseprövning

De områden som omfattas av förslaget till beslut om utvidgat strandskydd har höga värden för både naturvård och friluftsliv. För att dessa värden ska kunna bestå och utvecklas behöver områdena skyddas från tillkommande exploatering även utanför strandskyddets generella hundrameterszon. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd, i enlighet med bifogade kartor, krävs för att säkerställa strandskyddets syften längs den aktuella kuststräckan. Detta medför vissa inskränkningar i användandet av mark och vatten.

Vid en intresseprövning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kapitlet 25 § miljöbalken finner länsstyrelsen att de föreslagna förordnandena inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Beslut om kungörelsedelgivning

Länsstyrelsen beslutar, med stöd av 47 § delgivningslagen (2010:1932), att kungörelsedelgivning av beslutet om utvidgat strandskydd för Nordanstigs kommuns kustområde ska ske med markägare och innehavare av särskild rätt till marken.

Meddelande om detta och om förslagets huvudsakliga innehåll ska inom tio dagar införas i Hudiksvalls Tidning och Post- och Inrikes Tidningar.

Beslutet ska införas i länets författningssamling.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas till regeringen, se bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av länsråd Anna-Lena Österborg. Föredragande har varit naturvårdshandläggare Hans Sandblom. I handläggningen har företrädare för naturvårdsenheten, samhällsutvecklingsenheten och miljöanalysenheten deltagit.

Anna-Lena Österborg
Hans Sandblom

Bilaga

Beskrivningar och kartor över områden med utvidgat strandskydd
Hur man överklagar till regeringen

Sändlista

Nordanstigs kommun, Box 56, 820 70 Bergsjö
Hudiksvalls kommun, 824 80 Hudiksvall
Sundsvalls kommun, 851 85 Sundsvall
Länsstyrelsen Västernorrland, 871 86 Härnösand
Holmen Skog AB, Håstaholmen, 824 42 Hudiksvall
Mellanskog, Norra Industrivägen 4, 824 34 Hudiksvall
Skogsstyrelsen Hudiksvall, Granebovägen 3, 824 30 Hudiksvall
Lantbrukarnas Riksförbund Gävleborg, Box 195, 811 23 Sandviken
Naturskyddsföreningen i Gävleborgs län,
Naturskyddsföreningen i Nordanstig,

Gävleborgs ornitologiska förening,
Gävleborgs botaniska sällskap,
Svenska Turistföreningen, Box 17251, 104 62 Stockholm
Friluftsförbundet, Instrumentvägen 14, 126 53 Hägersten
Naturvårdsverket, Valhallavägen 195, 106 48 Stockholm

Oxsand

Sammanfattning

Kuststräcka karaktäriserad av lång sandstrand med innanför liggande sandfält. Flera små vattendrag, med lämpliga lekplatser för stigande fisk, mynnar i området.

Gällande bestämmelser

Natura 2000-område (riksintresse).

Kända naturvärden

Oxsand är en grund havsvik med en ca 450 meter lång sandstrand, mot norr avgränsad av Oxsandshällan med tydliga isräfflor. Ovanför sandstranden vidtar ett stort öppet sandfält med enstaka tallar och sparsam hedartad växtlighet. Mellan sandstranden och sandfältet löper en strandvall med karaktärsarter som strandråg, strandärt och saltarv. Vegetationstypen är välutbildad och representativ för Norrlandskusten.

I viken mynnar fem små vattendrag, de minsta är endast tidvis vattenförande. Alla utom den nordligaste bäcken är tydligt nedskurna i sanden och bredast innanför själva mynningen. Trots den låga vattenföringen går havsöring upp för att leka i de två största bäckarna. Den allra största-Oxsandsbäcken- har ett starkt ringlande lopp och är helt opåverkad av dikning. Bäcken, som hyser ett rikt bestånd av småöring, har sandiga-steniga bottnar som väl lämpar sig för lek. Bäcken kantas av en frodig och artrik örtflora.

I norr intill gränsen mot Medelpad växer havtorn och fjällnejlika. Orkidéerna fläckigt nyckelblomster och knärot (rödlistad) förekommer intill Kustleden och i tallskogen norr om de öppna områdena vid Oxsand.

Värden för rekreation och friluftsliv

Oxsandsområdet har, som badplats, strövområde och allmänt friluftsområde, stor betydelse för det rörliga friluftslivet. Vandringsleden Kustleden löper längs stranden i området.

Exploateringsgrad

I söder finns en del bebyggelse, i övrigt är området oexploaterat (exploateringsgrad 2).

Länsstyrelsens bedömning

Området har, genom sina orörda vattendrag, hydrologiska värden och är även viktigt som lekvatten för öring. Den lättillgängliga badplatsen och områdets tilltalande och strövvänliga natur gör att det har stor betydelse för det rörliga friluftslivet.

Dokumenterat underlag

- Värdefull natur i Gävleborg. Länsstyrelsen rapport 1997:12
- Artportalen <http://www.artportalen.se/>
- Artuppgifter från databasen för Hälsinglands flora. Gävleborgs Botaniska Sällskap.
- Kustfåglar i Gävleborg 2007. Länsstyrelsen Gävleborg rapport 2009:10.
- Strandexploatering längs med kusten i Gävleborgs län. Länsstyrelsen Gävleborg rapport 2004:9.

Bäcksand – Moningslandet

Sammanfattning

Ett för Nordanstigskusten representativt område med varierad natur som har sin största betydelse för det rörliga friluftslivet.

Gällande bestämmelser

Kända naturvärden

Kuststräckan utgörs av ett för Nordanstigskusten karaktäristiskt avsnitt med hårt svallade, landhöjningsbetingade områden omväxlande med grunda vikar med sandstränder och sandområden. På de sandiga partierna domineras vegetationen av strandråg, strandärt, strandaster och saltarv. På de hedartade sandfälten innanför stranden förekommer bl.a. höstlåsbräken. I fuktigare partier förekommer knärot och myggblomster. Vid Bäcksandsbäckens mynning utbreder sig en större sandstrand. Det varierade kustlandskapet med hedartade hållmarker och sandstränder omväxlande med storblockiga avsnitt hyser såväl geologiska som botaniska värden. Bäcksandsbäcken är viktig som reproduktionsområde för öring.

Värden för rekreation och friluftsliv

Kuststräckan är genom sin relativt orörda karaktär intressant både för naturvård och rörligt friluftsliv. Vandringsleden Kustleden löper längs hela sträckan. I Hartskär finns lämningar efter en fiskehamn.

Exploateringsgrad

Området är glest exploaterat (exploateringsgrad 1) medan det utanför området finns bebyggelse i norr och i söder.

Länsstyrelsens bedömning

Området är främst intressant för friluftslivet på grund av sin orördhet och sparsamma bebyggelse.

Dokumenterat underlag

- Värdefull natur i Gävleborg. Länsstyrelsen rapport 1997:12
- Artportalen <http://www.artportalen.se/>
- Artuppgifter från databasen för Hälsinglands flora. Gävleborgs Botaniska Sällskap.

- Kustfåglar i Gävleborg 2007. Länsstyrelsen Gävleborg rapport 2009:10.
- Strandexploatering längs med kusten i Gävleborgs län. Länsstyrelsen Gävleborg rapport 2004:9.

Vattingsmalarna

Sammanfattning

Lång oexploaterad kuststräcka med stort klapperstensfält och intressanta landformer.

Gällande bestämmelser

Naturreservat

Riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § Miljöbalken.

Natura 2000-område (riksintresse)

Kända naturvärden

Området omfattar en ca 6 km lång exponerad, tämligen orörd kuststräcka norr om Sörfjärden i Gnarp. Det domineras av ett klapperfält som är det största i Nordanstigs kommun och ett av de största i länet. I klapperfältet finns vackert utbildade strandterrasser och stormstrandlinjer som är relativt opåverkade av mänsklig aktivitet. Dessa former har bildats genom att det ursprungliga jordtäcket, moränen, har omlagrats på grund av vågpåverkan i och med landhöjningen. Området är geovetenskapligt intressant genom sina landformer, som klapperfält, strandterrasser och stormstrandlinjer. Berggrunden består i huvudsak av granit och täcks av lösa avlagringar så som svallsediment (grus, sten, block) och morän. Skogen består i huvudsak av tallskog med varierat inslag av gran. Huvuddelen av skogen är mellan 70-120 år. Vid klapperfälten dominerar hedmarkstallskog med inslag av gran. Stenarna är mossbevuxna och på sina ställen breder krypgranar ut sig.

Växtligheten vid klapperstensfälten är till största delen mager och består av ljung, blåbärs-, lingon-, mjölon- och odonris. I de mer fuktiga partierna, vid vattendrag och myrmarker, växer bland annat björk, sälg, rönn, klibb- och gråal. I fältskiktet har orkidéerna nattviol och Jungfru Marie nycklar hittats. I den södra delen av området finns grunda havsvikar, tjärnar och laguner isolerade av landhöjningen. Här finns näckros, svärdsllilja och olika arter av både flick- och trollsländor har påträffats. Längs stränderna växer det bland annat strandråg, vänderot, strätta, kärleksört och fackelblomster. Området hyser ett rikt fågelliv. Nattskärra har påträffats i området och ute vid kusten ses sjöfåglar och vadare som svärta, roskarl och mindre strandpipare.

Värden för rekreation och friluftsliv

Området nyttjas väl av det rörliga friluftslivet både för natur- och kulturupplevelser. Området är relativt lättillgängligt från både sjö- och

landsidan. I området finns markerade stigar och rastplatser med vindskydd, bord och bänkar. Vissa av rastplatserna har iordningställda eldplatser.

Exploateringsgrad

Området är oexploaterat (exploateringsgrad 1). I norra delen, utanför området finns en del bebyggelse.

Länsstyrelsens bedömning

Strandskyddet inom området bör, för att trygga den allemansrättsliga tillgängligheten och de biologiska värdena, även fortsatt vara utvidgat till 300 meter. Den omväxlande naturen, områdets orördhet och de geologiska bildningarna motiverar det utvidgade strandskyddet.

Dokumenterat underlag

- Värdefull natur i Gävleborg. Länsstyrelsen rapport 1997:12
- Artportalen <http://www.artportalen.se/>
- Artuppgifter från databasen för Hälsinglands flora. Gävleborgs Botaniska Sällskap.
- Riksantikvariämbetets hemsida: <http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok>
- Bottenhavskusten: i Gävlefiskarnas kölvatten. Kustguide Öregrund – Höga kusten.
- Kustfåglar i Gävleborg 2007. Länsstyrelsen Gävleborg rapport 2009:10.
- Strandexploatering längs med kusten i Gävleborgs län. Länsstyrelsen Gävleborg rapport 2004:9.
- Kartläggning av lekområden för kommersiella fiskarter längs den svenska ostkusten – en intervjustudie. Fiskeriverket rapport 2011:3.

Gnarpskatan

Sammanfattning

Oexploaterad kuststräcka med omväxlande natur, intressanta geologiska bildningar och kulturhistoriska lämningar.

Gällande bestämmelser

Naturreservat

Riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § Miljöbalken.

Natura 2000-område (riksintresse).

Kända naturvärden

Gnarpskatan utgörs av en, för Norrlandskusten karaktäristisk, exponerad kuststräcka. Uddens yttre del är naturreservat. Söder och norr om reservatet finns likartade men oskyddade kustavsnitt. Det ursprungliga jordtäcket, moränen, har på grund av vågpåverkan ombildats till strandvallar. Området präglas av sina vida klapperfält och framträdande fossila stormstrandlinjer vilket gör det geologiskt intressant.

Området domineras av hedmarkstallskog med öppna gläntor och inslag av gran. I vissa delar är både tall, gran och till och med björk draperade med hänglavar. Huvuddelen av barrträden är mellan 80-120 år. Förekomsten av död ved varierar inom området från sparsam till allmän förekomst. På en stor del av den döda veden syns insektsnagspår. Bronshjonsnag har bland annat påträffats. Längs stränderna växer bl.a. pors, vänderot, fackelblomster, strandråg, saltarv, kärleksört, strandloka och gåsört.

Mindre hackspett har observerats och vissa granar bär spår av födosökande tretåig hackspett. Många fåglar som vistas vid Gnarpsskatan är typiska för kuststräckan, bl.a. vigg, knipa, småskrake, svärta, ejder och fiskgjuse. Vid de små tjärnarna, som till stor del omges av frodig vegetation, växer förutom tall och gran även rönn, al, glas- och vårtbjörk. I tjärnarna flyter näckrosor och här påträffas många olika arter av troll- och flicksländor. Östra Tosskärstjärnen omgärdas av myrmark med typiska våtmarksväxter som t.ex. skvattram, ljung, hjortron och tranbär.

Bredstrandsområdet norr om Härtefjärden karaktäriseras av breda flacka stränder med en artrik strandflora. Här finns Hälsinglands troligen rikaste förekomst av havtorn. Enstaka buskar av havtorn finns även i områdets norra del. Kring Bredstrandstjärnen finns en serie unga kärr som sträcker sig från stranden till en nivå av 5 m ö.h.

Gnarpskatan är ett kulturhistoriskt intressant område på grund av sina gravrösen från både sten- och järnåldern. I den centrala delen av Gnarpsskatan ligger ett större gravröse från stenåldern. Längre norrut, på Tosskär, finns flera gravfält från järnåldern. Det större gravfältet på Tosskär innehåller ett 30-tal gravar som består av sju större runda rösen och ett 20-tal mindre gravar och stenar. Dessa rösen ligger sida vid sida längs en gammal strandvall. Sådana rader av rösen finns på andra håll i Gnarpsskatan men är annars ovanliga i Hälsingland.

Värden för rekreation och friluftsliv

Området har, genom sin särpräglade natur och vackra landskapsbild, stort värde för det rörliga friluftslivet. Det nyttjas av det rörliga friluftslivet både för natur- och kulturupplevelser. Området är relativt lättillgängligt både från sjö- och landsidan. Vid Tosskärssand finns det en rastplats med vindskydd, eldplats och bänkar. Vandringsleden Kustleden löper genom hela området.

Exploateringsgrad

Området är oexploaterat (exploateringsgrad 1), förutom några enstaka hus i södra delen.

Länsstyrelsens bedömning

Områdets orördhet, dess omväxlande natur med kulturhistoriska lämningar och intressanta geologiska bildningar motiverar att strandskyddet även i fortsättningen bör vara utvidgat till 300 meter.

Dokumenterat underlag

- Värdefull natur i Gävleborg. Länsstyrelsen rapport 1997:12
- Artportalen <http://www.artportalen.se/>
- Artuppgifter från databasen för Hälsinglands flora. Gävleborgs Botaniska Sällskap.
- Kustfåglar i Gävleborg 2007. Länsstyrelsen Gävleborg rapport 2009:10.
- Strandexploatering längs med kusten i Gävleborgs län. Länsstyrelsen Gävleborg rapport 2004:9.

Hårte – Tjuvön

Sammanfattning

De för den hårdsvallade Nordanstigs-kusten karaktäristiska klapperbildningarna, hållmarkerna, sandfälten och sandstränderna, är här mycket vackert utbildade. Området är ovanligt lättillgängligt genom rastplatser, leder och läget intill Kustvägen/Kustleden. Det är också, med sitt strategiska läge mellan Hårtes och Mellanfjärdens fritids- och turistområden, flitigt utnyttjat.

Gällande bestämmelser

Riksintresse för yrkesfiske enligt 3 kapitlet 5 § miljöbalken.

Riksintresse för kulturmiljövård enligt 3 kap. 6 § Miljöbalken.

Riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § Miljöbalken.

Kända naturvärden

Kuststräckan beskrivs i naturvårdsprogrammet – värdefull natur i Gävleborg. Området kring Tjuvön har här bedömts vara av högsta naturvärde. Kuststräckan norrut och Vålmyrberget är något lägre klassad klass 3, höga naturvärden.

Tjuvön är en starkt kuperad halvö som skjuter ut i havet öster om Mellanfjärden. Halvön är starkt svallad och intas därför till stora delar av renspolade hållmarker med gles vindpinad tallskog. På flera ställen i norr och öster förekommer tilltalande klippstränder där släta berghällar sluttar ned i havet. Tjuvön skiljer sig i detta avseende från de i hela länet dominerande moränstränderna.

Längs Vålmyrknallens sydöstra sluttning utbreder sig stora klapperstensfält, vackert terrasserade av markanta stormstrandlinjer. På klippor på strandmalens översta del ligger 5 bronsåldersrösen. Klapperstensfälten ersätts vid foten av berget av mäktiga avlagringar av svallsand. I viken sydost om berget finns ett vackert sandfält med enstaka gamla tallar omgivna av mattor av mjölon. Området delas av en väg genom hedtallskogen nedanför klapperfälten.

Värden för rekreation och friluftsliv

Området utgör en av de mest tilltalande och lättillgängligaste delarna av Nordanstigs kust. På flera ställen finns rastplatser och de känsliga klapperfälten har tillgängliggjorts med spångade leder. Runt Tjuvön leder en stig och området är uppenbarligen flitigt frekventerat. Morskateviken söder om Hårte är en liten välbesökt sandstrand och badplats. Området innehåller bland många

sevärdheter också ett stort antal fornminnen i form av bl.a. kuströsen från bronsålder och vårdkasar. I såväl Mellanfjärden och i Hårte finns småbåtshamnar med gästbryggor.

Exploateringsgrad

Den ca 10 km långa kuststräckan är mycket lite påverkad av exploatering och domineras av exploateringsgrad 1 (ingen exploatering). Några enstaka fritidshus ger punktvisa avbrott med exploateringsgrad 2 (svag exploatering).

Länsstyrelsens bedömning

Kuststräckan åskådliggör tydligt Nordanstigskusten karaktär. Områdets naturvärden och rekreativa värdena är både uppenbara och oomtvistliga. För att långsiktigt säkra riksintressen och andra värden bör strandskyddet även fortsättningsvis vara utvidgat till 300 m.

Dokumenterat underlag

- Värdefull natur i Gävleborg. Länsstyrelsen rapport 1997:12
- Artportalen <http://www.artportalen.se/>
- Artuppgifter från databasen för Hälsinglands flora. Gävleborgs Botaniska Sällskap.
- Riksantikvarieämbetets hemsida:
<http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok>
- Bottenhavskusten: i Gävlefiskarnas kölvatten. Kustguide Öregrund – Höga kusten.
- Kustfåglar i Gävleborg 2007. Länsstyrelsen Gävleborg rapport 2009:10.
- Strandexploatering längs med kusten i Gävleborgs län. Länsstyrelsen Gävleborg rapport 2004:9.

Jättholmarna

Sammanfattning

Jättholmarna är ett viktigt naturvårdsobjekt i den öfattiga Nordanstigskusten. Öarna är påtagligt oexploaterade med vackra klapperfält och områden med naturskogsartad tallskog. Området har geologiska, botaniska och zoologiska värden och är ett viktigt mål för utflykter och lokal turism.

Gällande bestämmelser

Riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § Miljöbalken.

Riksintresse för yrkesfiske enligt 3 kapitlet 5 § miljöbalken.

Kända naturvärden

Jättholmarna har som isolerad ögrupp och genom sin relativt orörda karaktär ett självklart bevarandevärde både för naturvård och rörligt friluftsliv. Öarnas vetenskapliga värden är dåligt kända men de vidsträckta klapperfälten och förekomsten av flygsanddyner jämte en intressant flora och orörda skogsbestånd ger både geologiska och botaniska värden.

Stora klapperstensfält med kraftiga strandvallar finns framför allt kring öarnas höjdpunkter samt längs Österöns nordsida och på Rödkullsudden på Västeröns sydspets. Klapperstränder och grovblockiga stränder dominerar men klipp- och sandstränder förekommer på flera ställen på båda öarna. Öster om Gammelhamnen finns gamla flygsanddyner övervuxna av kråkris.

Båda öarna är barrskogklädda och påfallande rika på åldrig grovskog. Rätt stora ytor av skogen har dock avverkats. Urskogsartade bestånd finns dock fortfarande i anslutning till stränder och intill de vidsträckta klapperstensfält som karaktäriserar båda öarna. Vissa tallar är mycket gamla.

Skäret Jättbågan sydväst om Västerön är ett av de viktigaste häckningsskären för sjöfågel utmed norra hälsingekusten. Här finns en betydande silltrutkoloni och tordmule häckar i stort antal. Floran på öarna domineras av vanliga havsstrandsarter typiska för exponerade kustavsnitt. På öarna har även de rödlistade arterna ävjebrodd och klapperstarr påträffats. Förekomsten av fjällnejlika är också intressant.

Grundområdena nordost om Österön nyttjas för strömmingslek.

Värden för rekreation och friluftsliv

I den öppna öfattiga kusten har Jättholmarna ett uppenbart värde för turism och friluftsliv. I viken mellan öarna finns sandstränder lämpade för bad. Öarna hyser även kulturhistoriska värden (flera fornlämningar) och flera strövstigar. Kustleden löper genom området.

Exploateringsgrad

Öarna är som helhet mycket lite exploaterade. Till alldeles övervägande del klassas stränderna i exploateringsgrad 1. Bebyggelse förekommer dels som enstaka hus på några ställen och som samlad bebyggelse kring Gammelhamn och Lathamn på Österön där exploateringsgrad 2-5 (svag–mycket kraftig exploatering) uppnås.

Länsstyrelsens bedömning

För att för värna riksintresset och öarnas värde för naturvård och friluftsliv bör det utvidgade strandskyddet kvarstå.

Dokumenterat underlag

- Värdefull natur i Gävleborg. Länsstyrelsen rapport 1997:12
- Artuppgifter från databasen för Hälsinglands flora. Gävleborgs Botaniska Sällskap.
- Riksantikvariämbetets hemsida:
<http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html>
- Bottenhavskusten: i Gävlefiskarnas kölvatten. Kustguide Öregrund – Höga kusten.
- Kustfåglar i Gävleborg 2007. Länsstyrelsen Gävleborg rapport 2009:10.
- Strandexploatering längs med kusten i Gävleborgs län. Länsstyrelsen Gävleborg rapport 2004:9.
- Kartläggning av lekområden för kommersiella fiskarter längs den svenska ostkusten– en intervjustudie. Fiskeriverket rapport 2011:3.

Lönnångersfjärden – Gäddviken

Sammanfattning

En drygt kilometerlång lättillgänglig kuststräcka kring en oexploaterad udde som förbinder kustledens sträckning mellan Mellanfjärden och Morängsviken.

Gällande bestämmelser

Riksintresse för yrkesfiske enligt 3 kapitlet 5 § miljöbalken.

Kända naturvärden

Den utskjutande kustremsan kännetecknas av breda exponerade stränder med tydligt avsatta lövbårder av klibbal. Mindre klapperfält finns också i området. Innanför strandskogen vidtar gammal kustbarrskog. Södra Vattingen har viss betydelse för häckande sjöfågel med bland annat en stor skrattmåskoloni.

Värden för rekreation och friluftsliv

Lättillgänglig och vacker kuststräcka omgiven av omfattande fritidsbebyggelse. Kustleden går här genom gammal tallskog präglad av det exponerade läget.

Exploateringsgrad

Sträckan har exploateringsgrad 1 (ingen exploatering) med något enstaka fritidshus i södra delen (exploateringsgrad 2, svag exploatering). Norr om sträckan vidtar exploateringsgrad 5 (mycket kraftig exploatering) och söderut en mer blandad exploateringsbild.

Länsstyrelsens bedömning

En kort men oexploaterad sträcka som har en påtaglig betydelse för friluftsliv och en tilltalande sträckning av kustleden.

Dokumenterat underlag

- Riksantikvariämbetets hemsida: <http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok>
- Kustfåglar i Gävleborg 2007. Länsstyrelsen Gävleborg rapport 2009:10.
- Strandexploatering längs med kusten i Gävleborgs län. Länsstyrelsen Gävleborg rapport 2004:9.

Stocka – Ornskarpen

Sammanfattning

Lång oexploaterad kuststräcka med viktigt mynningsområde som också är av riksintresse och fredat från fiske. Kuststräckan är den örikaste i kommunen. Området innehåller ovanligt breda zoner av orörd kustbarrskog. Områdets södra del har särskilt stor betydelse för friluftslivet.

Gällande bestämmelser

Riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § Miljöbalken (Harmångersåns mynning).

Riksintresse för yrkesfiske enligt 3 kapitlet 5 § miljöbalken.

Fredningsområde för lax och öring enligt FIFS 1993:31

Kända naturvärden

Harmångersåns mynningsområde och den utlöpande rullstensåsen vid Ornskarpen är utpekade naturvårdsobjekt som beskrivits i värdefull natur i Gävleborg 1997. Ornskarpen har klassats som mycket högt naturvärde (klass 2) och mynningsområdet som högsta naturvärde (klass 1). Mynningsområdet är framförallt viktigt för födosökande och lekvandrande fisk. Öring och flodnejonöga utnyttjar området. Även enstaka laxar och harr vandrar tillfälligt upp i ån. Kustområdet utanför mynningen uppges också vara lekområde för sik. Mynningen en bit ut i havet är fredat genom fiskeförbud hela året men med undantag för fiske med handredskap 1 januari till 31 augusti.

Ornskarpen är ett viktigt friluftsområde med lättillgängliga stränder, stigar och rastplatser. Området har även ekologisk värden och en intressant geologi. I området finns bland annat naturskogsartad tallskog på strandvallar som utbildats på åsen. Flera av dessa är utpekade som skogliga nyckelbiotoper. Området är artrik och innehåller både arter knutna till sött och bräckt vatten. Kuststräckan mellan mynningsområdet och Stocka är en av de längsta oexploaterade kuststräckorna i Nordanstig. Denna kuststräcka är också relativt örik med ett trettiotal skogsklädda öar och skär. Öarna är bl.a. av betydelse för häckande kustfåglar. Stränderna är blockiga och relativt smala. Mellan utskjutande uddar med bredare och starkare exponerade stränder finns små grunda vikar och laguner med finare botten. Havsstranden övergår nästan direkt i gammal barrskog. Barrskogens etablering och succession i äldre skog är här mycket illustrativ genom att breda bårder och uddar med primär barrskog undantagits skogsbruk.

Värden för rekreation och friluftsliv

Området har sammantaget stora värden för rekreation och friluftslivet. I första hand kring vissa punktojekt som Ornskarpen och Skutviken men även övriga delar har potential för friluftsliv. Vid Skutviken finns en fin gästbrygga. Vid Harmångersåns mynning finns en liten badplats. Även vid Stocka strax norr om området finns gästplatser för båtar som ligger för ankar och gästplatser för större båtar vid kaj. Kustleden löper genom området.

Exploateringsgrad

Området är till större delen fritt från bebyggelse och domineras således av exploateringsgrad 1. Enstaka fritidshus finns spridda i området och ger exploateringsgrad 2.

Länsstyrelsens bedömning

För att värna den allemansrättsliga tillgängligheten och de biologiska värdena bör strandskyddet även fortsatt vara utvidgat till 300 meter. Det utvidgade strandskyddet förstärker det ekologiskt viktiga mynnings- och fredningsområdet. Områdets orördhet, den flikiga och öriska kusten med uddar och grunda vikar är motiverar också utvidgat strandskydd.

Dokumenterat underlag

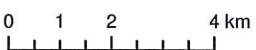
- Värdefull natur i Gävleborg. Länsstyrelsen rapport 1997:12
- Riksantikvariämbetets hemsida:
<http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html>
- Bottenhavskusten: i Gävlefiskarnas kölvatten. Kustguide Öregrund – Höga kusten.
- Kustfåglar i Gävleborg 2007. Länsstyrelsen Gävleborg rapport 2009:10.
- Strandexploatering längs med kusten i Gävleborgs län. Länsstyrelsen Gävleborg rapport 2004:9.
- Kartläggning av lekområden för kommersiella fiskarter längs den svenska ostkusten– en intervjustudie. Fiskeriverket rapport 2011:3.

Översiktskarta Nordanstigs kommun

Utökat strandskydd inom Nordanstigs kommun.
Koordinaterna är angivna i SWEREF 99 TM.

- Utökat strandskydd 300 meter
- Begränsning utökat strandskydd 300 meter

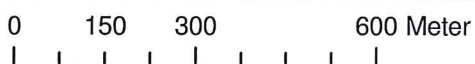
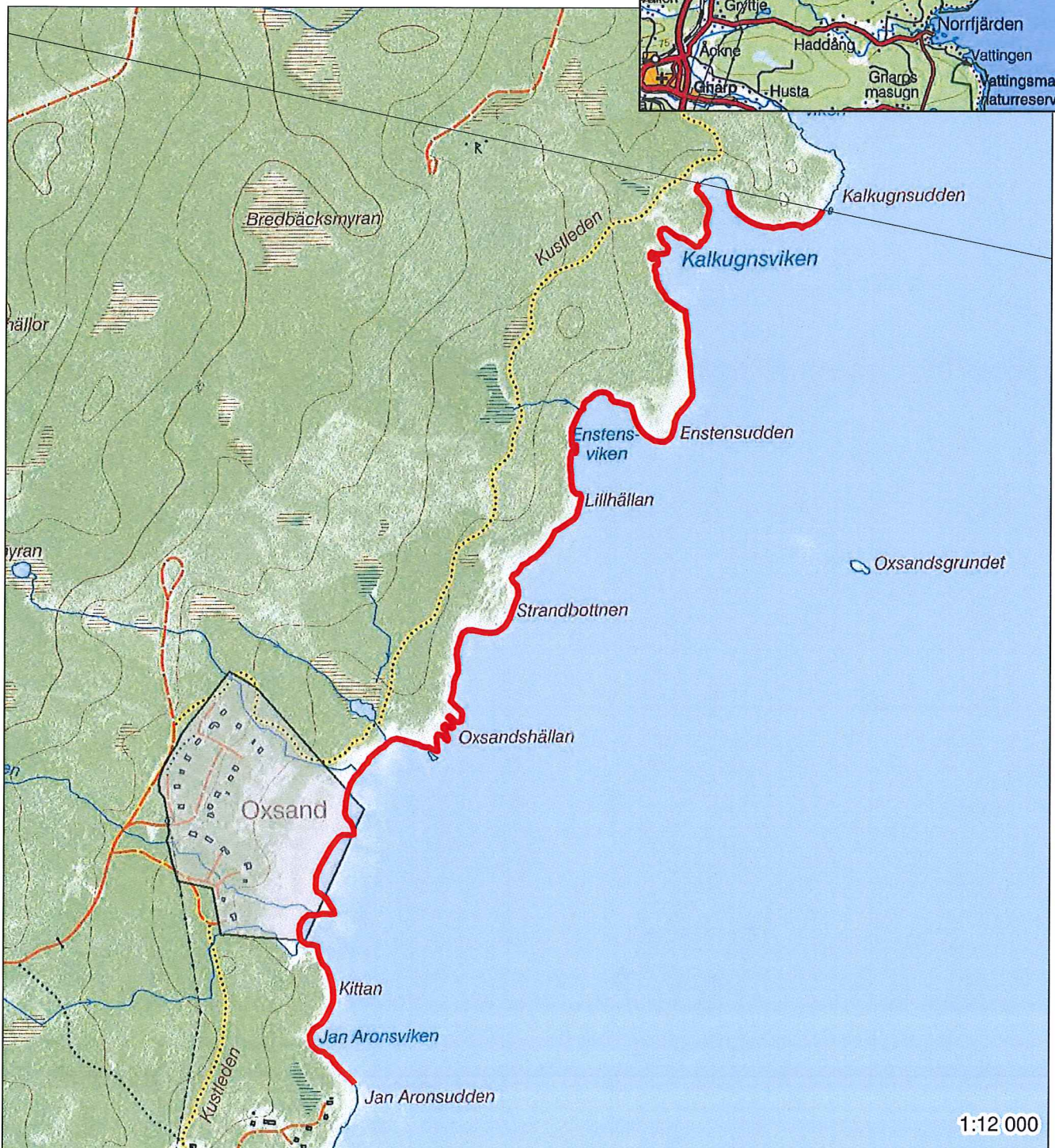

Utökat strandskydd omfattande land- och vattenområden 300 m från strandlinjen gäller från Kalkugnsviken vid länsgränsen (629754, 6891958) till Jan Aronsviken norr om Ragvaldsnäs (629037, 6890076), illustrerat av röd markering på kartan.

Koordinaterna är angivna i SWEREF 99 TM.

Utvidgat strandskydd ersätter inte bestämmelser i gällande detalplaner och områdesbestämmelser.

- Länsgräns
- Detaljplanerat område

Bäcksand-Moningslandet

Utökat strandskydd omfattande land- och vattenområden 300 m från strandlinjen gäller från söder om Fågelharen (628866, 6888196) till söder om Torparudden vid Moningslandet (629006, 6886465), illustrerat av röd markering på kartan.

Koordinaterna är angivna i SWEREF 99 TM.

Utvidgat strandskydd ersätter inte bestämmelser i gällande detaljplaner och områdesbestämmelser.

0 150 300 600 Meter

Utökat strandskydd omfattande land- och vattenområden 300 m från strandlinjen gäller från Varpsand i Sörfjärden (626639, 6878462) till Laxboviken vid detaljplanerat område i Härte (626582, 6875506), illustrerat av röd markering på kartan.

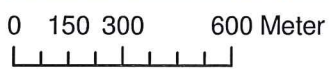
Koordinaterna är angivna i SWEREF 99 TM.

Utvidgat strandskydd ersätter inte bestämmelser i gällande detaljplaner och områdesbestämmelser.

 Detaljplanerat område

1:20 000

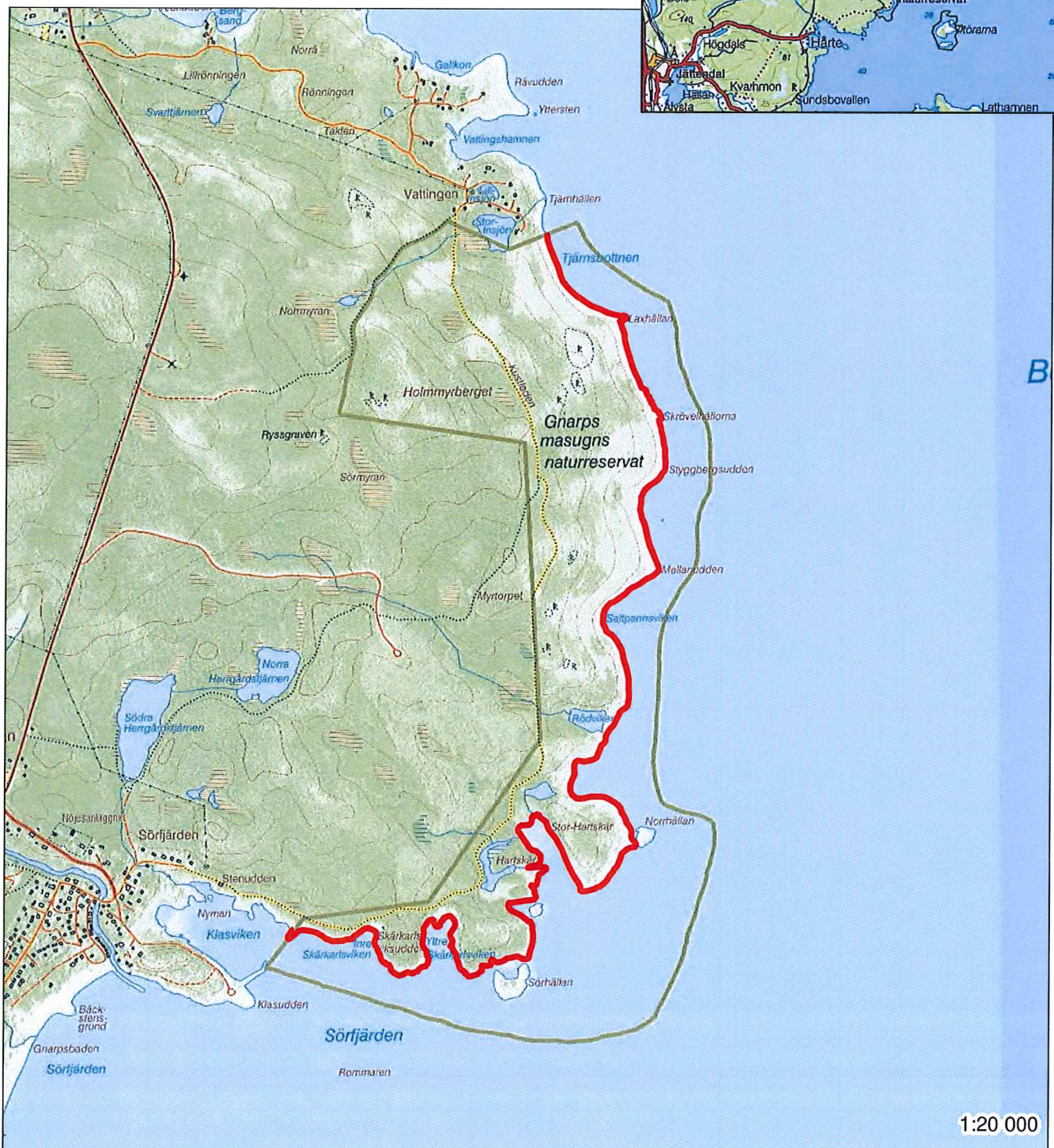
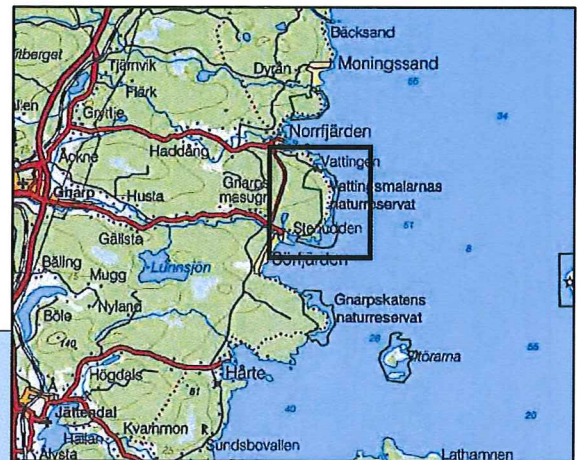

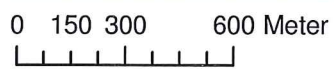
Utökat strandskydd omfattande land- och vattenområden 300 m från strandlinjen gäller från norra gränsen till Vattingsmalarnas naturreservat (628541, 6882319) till väster om udden i Klasvikens mynning vid Sörfjärden (627657, 6879895), illustrerat av röd markering på kartan.

Koordinaterna är angivna i SWEREF 99 TM.

Utvidgat strandskydd ersätter inte bestämmelser i gällande detalplaner och områdesbestämmelser.

1:20 000

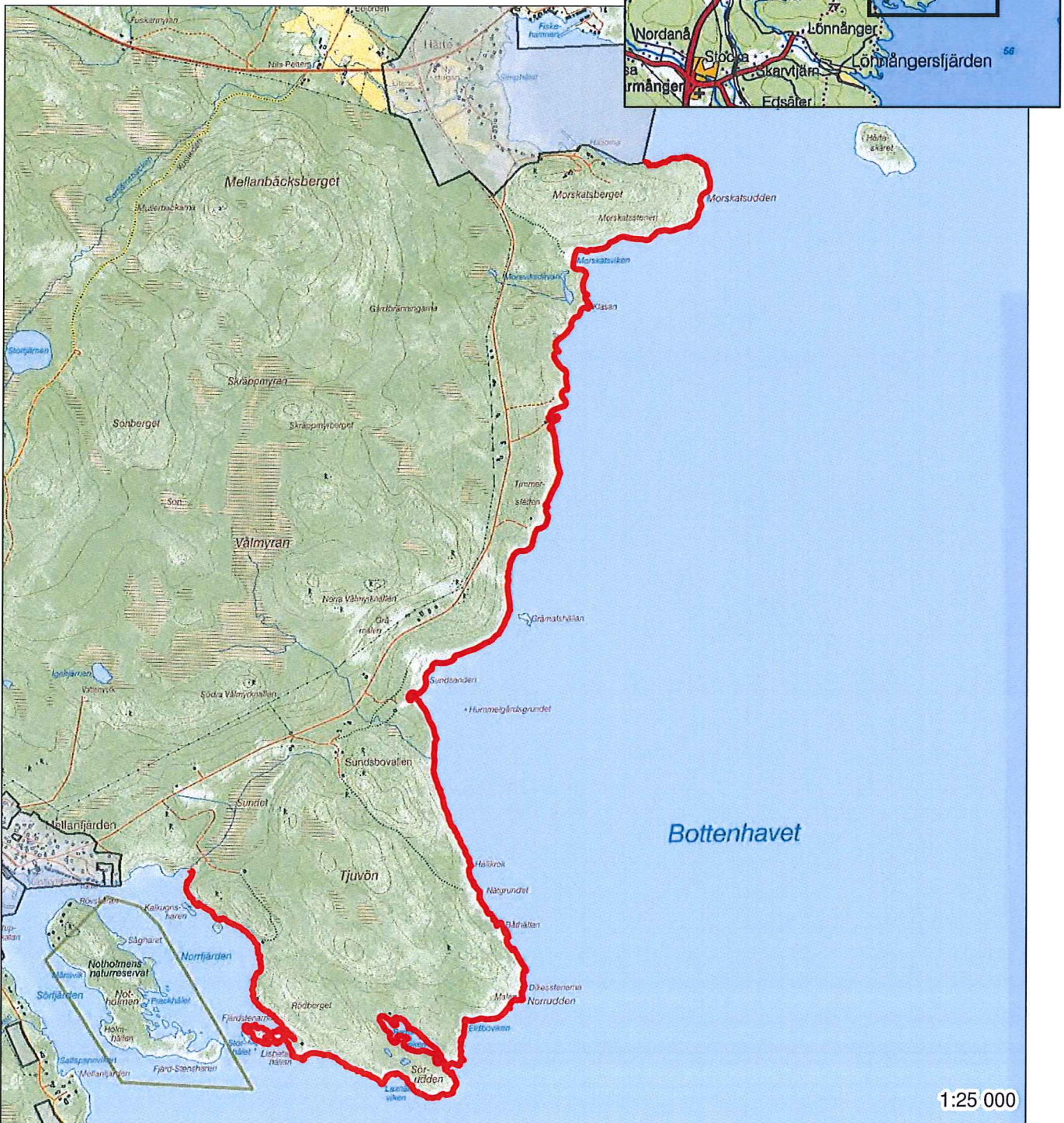

Utökat strandskydd omfattande land- och vattenområden 300 m från strandlinjen gäller från detaljplanerat område i Hårte på norrsidan av Morskatsudden (625549, 6874770) till Tjövöns västra strand inne i Norrfjärden (623537, 6871630), illustrerat av röd markering på kartan.

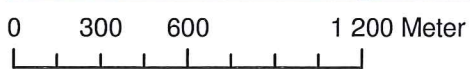
Koordinaterna är angivna i SWEREF 99 TM.

Utvidgat strandskydd ersätter inte bestämmelser i gällande detaljplaner och områdesbestämmelser.

 Detaljplanerat område

1:25 000

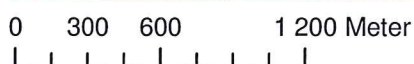
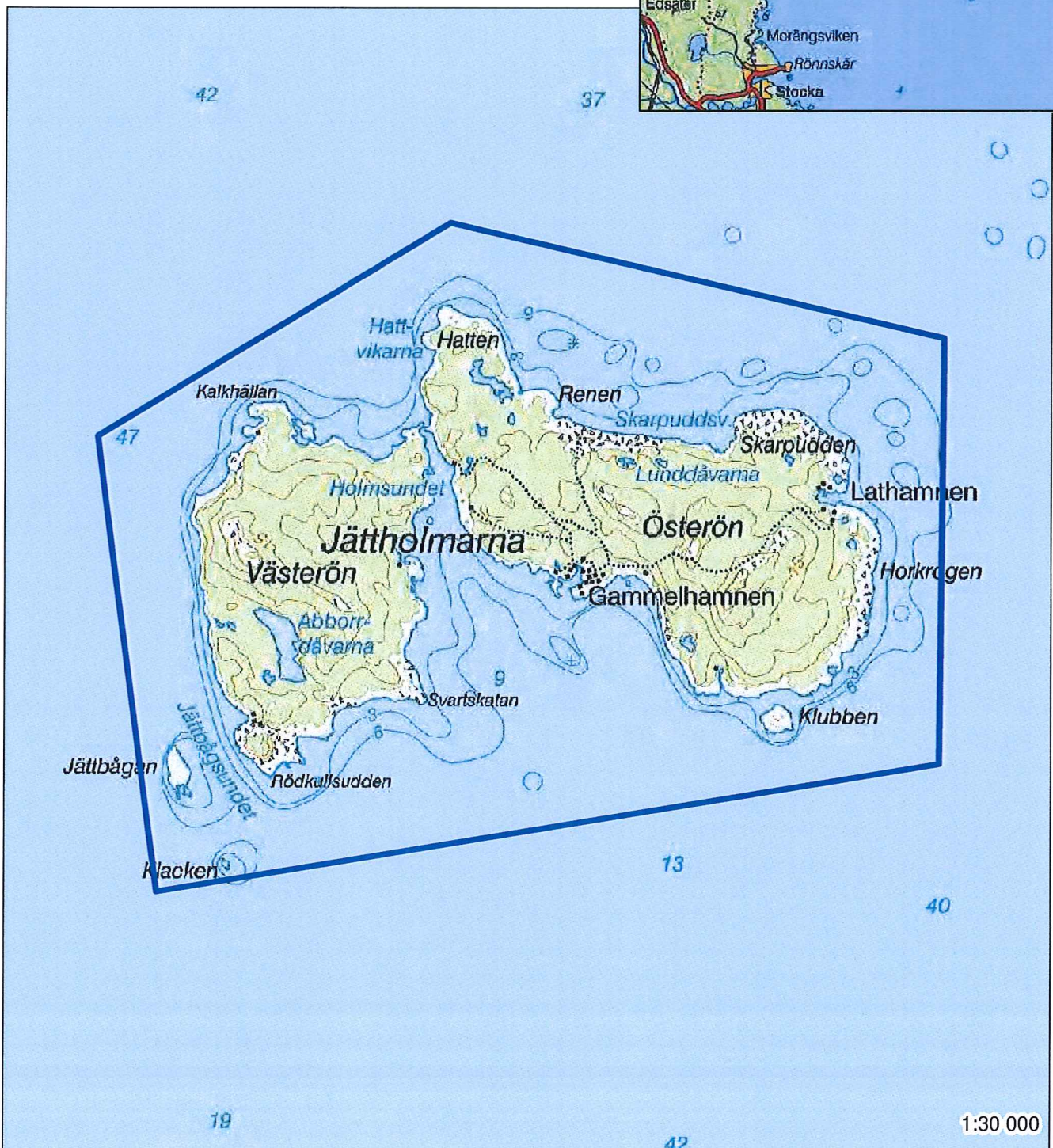

Jättholmarna

Utökat strandskydd omfattande land- och vattenområden 300 m från strandlinjen gäller ögruppen Jättholmarna med omkringliggande öar, vilka omfattas av den blå gränslinjen på kartan med koordinaterna (629343, 6869650), (629032, 6872029), (630877, 6873141), (633467, 6872541), (633445, 6870317).

Koordinaterna är angivna i SWEREF 99 TM.

Utvidgat strandskydd ersätter inte bestämmelser i gällande detaljplaner och områdesbestämmelser.

Lönnångersfjärden-Gäddviken

Utökad strandskydd omfattande land- och vattenområden 300 m från strandlinjen gäller från detaljplanerat område vid Lönnångersfjärden (622862, 6867779) till Gäddviken (622806, 6867211), illustrerat av röd markering på kartan.

Koordinaterna är angivna i SWEREF 99 TM.

Utvidgat strandskydd ersätter inte bestämmelser i gällande detaljplaner och områdesbestämmelser.

 Detaljplanerat område

0 75 150 300 Meter

Utökad strandskydd omfattande land- och vattenområden 300 m från strandlinjen gäller från Varpbäcksviken (623871, 6864109) till öster om Skutviken vid Strömsbruk (622609, 6860762), illustrerat av röd markering på kartan. Det utökade strandskyddet gäller också alla öar och skär mellan fastlandet och den blå gränslinjen på kartan med koordinaterna (623871, 6864109), (644886, 6864325), (625250, 6863180), (624713, 6861340), (622629, 6860109), (622393, 6860501) och (622609, 6860762).

Koordinaterna är angivna i SWEREF 99 TM.

Utvidgat strandskydd ersätter inte bestämmelser i gällande detalplaner och områdesbestämmelser.

 Detaljplanerat område

